

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
креативного менеджменту і дизайну
Протокол № 11 від 26.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПЕМАШКАЛО

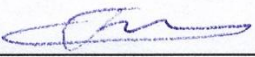

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**Культура і мистецтво
022 Дизайн
перший (бакалаврський)
Бізнес-дизайн**

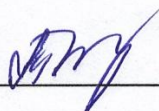
Розробники:
к. пед. .н., доцент

 Денис БОРИСЕНКО

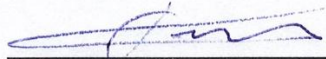
к. е. .н., доцент

 Ірина КІНАС

Завідувач кафедри
креативного менеджменту і
дизайну

 Тетяна БЛИЗНЮК

Гарант програми

 Денис БОРИСЕНКО

Харків
2025

ВСТУП

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення.

Робочу програму переддипломної практики складено відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн».

1. Характеристика, мета, завдання та результати переддипломної практики

1.1. Характеристика переддипломної практики

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Вид контролю	Семестр
9	270	Звіт	8

1.2. Мета переддипломної практики – узагальнення, систематизація та поглиблення фахових знань, набуття практичних навичок самостійної професійної діяльності в галузі дизайну, а також підготовка здобувача освіти до виконання та захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Практика спрямована на формування вміння застосовувати художньо-проектні методи, сучасні дизайнерські технології та засоби в реальних умовах професійної діяльності.

1.3. Основні завдання та результати переддипломної практики.

Основним завданнями переддипломної практики є формування загальних та спеціальних компетентностей, які потрібні для майбутнього фаху. Пройшовши практику, здобувачі освіти мають досягти результати відповідно до освітньо-професійної програми, які визначено в табл. 1.

Таблиця 1

**Результати навчання та компетентності, які формує навчальна
дисципліна**

Спеціальні компетентності (СК)	Загальні компетентності (ЗК)	Результати навчання (РН)
СК1	ЗК1, ЗК2, ЗК6	РН1, РН2, РН3, РН4

де, ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну. неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

РН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

РН2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

РН3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

РН4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Зміст переддипломної практики для здобувачів вищої освіти 4 курсу спеціальності 022 «Дизайн» полягають у закріпленні, систематизації та

поглибленні фахових знань, а також у набутті досвіду самостійної професійної діяльності в реальних умовах роботи дизайнерських студій, творчих майстерень або профільних установ. Практика має сприяти усвідомленню ролі дизайнера як фахівця, здатного поєднувати креативність, технологічну грамотність та відповідальність за художньо-проектні рішення. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти виконують індивідуальне завдання або проєкт, зміст якого пов'язаний із темою майбутньої кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Основна увага приділяється самостійному виконанню всіх етапів дизайнерського процесу — від пошуку ідеї та формування концепції до створення візуальної документації та підготовки матеріалів для захисту. У процесі практики здобувачі опановують навички планування власної діяльності, ефективної взаємодії з замовником, клієнтом чи командою, а також засвоюють основи професійної етики, авторського права та відповідальності у сфері дизайну. Результатом переддипломної практики є систематизований комплекс творчих і технічних матеріалів, що можуть бути безпосередньо використані при виконанні та захисті кваліфікаційного проєкту. Важливою складовою також є формування здатності до самоаналізу, критичного осмислення власної діяльності та прагнення до подальшого вдосконалення професійної компетентності й індивідуального творчого стилю.

Призначення керівників здійснюється випусковою кафедрою, погоджується з деканом та навчальним відділом і оформлюється наказом ректора. Після підписання наказу зміни в організаційних питаннях практики не допускаються.

Перед початком практики, керівники практики від випускової кафедри ХНЕУ ім. С. Кузнеця, проводять установчі збори з переддипломної практики, де ознайомлюють здобувачів із метою, завданням переддипломної практики, календарним планом проведення практики, вимогами до написання звітів із практики, обов'язками здобувачів під час проходження практики.

На засіданні кафедри проводиться інструктаж з техніки безпеки під час проведення переддипломної практики, про що робиться відповідний запис у книзі інструктажу з техніки безпеки. Ще один інструктаж з техніки безпеки проводиться

безпосередньо на підприємстві – базі практики, з урахуванням специфіки підприємства.

3. Вимоги до баз переддипломної практики

Базою переддипломної практики можуть бути підприємства різних форм власності, видів господарської діяльності, організаційно-правового статусу, які є юридичними особами та функціонують на ринку не менше одного року.

Бази практики для здобувачів вищої освіти за спеціальності 022 «Дизайн» мають відповідати сучасним вимогам до розвитку креативних індустрій і забезпечувати умови для реалізації професійних компетентностей майбутніх дизайнерів. Такі бази повинні впроваджувати інноваційні підходи до управління, організації проєктної діяльності, маркетингових комунікацій, брендингу, бізнес-дизайну та візуальної ідентичності. Перевага надається підприємствам і креативним студіям, які застосовують передові технології у сфері дизайну, цифрових медіа, рекламних та комунікаційних стратегій, а також сучасні форми організації творчих і дослідницьких процесів. Штат таких організацій має бути укомплектований кваліфікованими фахівцями — дизайнерами, маркетологами, артдиректорами, менеджерами креативних проєктів, які здатні забезпечити належний рівень наставництва й створити сприятливі умови для набуття здобувачами вищої освіти практичного досвіду, розвитку творчого потенціалу та формування підприємницького мислення.

Базою проведення всіх видів практики може виступати Construct Hub ХНЕУ ім. С. Кузнеця, оскільки одним із напрямів його діяльності є реалізація освітніх програм, воркшопів і лекцій, спрямованих на розвиток креативних індустрій, бізнес-дизайну, медіакомунікацій і управління культурними проєктами.

Оновлення та розширення баз практики здійснюється на основі аналізу результатів проведених практик, відгуків здобувачів і керівників, а також із урахуванням тенденцій сучасного дизайну й динаміки розвитку креативного сектору економіки. Це сприяє підвищенню якості практичної підготовки, зміцненню партнерських зв'язків і розширенню можливостей для реалізації інноваційних освітніх проєктів.

4. Вимоги до звіту переддипломної практики

Переддипломна практика здобувачів освіти спеціальності 022 «Дизайн» спрямована на узагальнення, систематизація та поглиблення фахових знань, набуття практичних навичок самостійної професійної діяльності в галузі дизайну, а також підготовка здобувача освіти до виконання та захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Практика спрямована на формування вміння застосовувати художньо-проектні методи, сучасні дизайнерські технології та засоби в реальних умовах професійної діяльності.

Звіт з переддипломної практики повинен відображати об'єм проведених здобувачами вищої освіти робіт у повному обсязі і відповідати її змісту та завданням.

Звіт повинен складатись зі всіх авторських розробок практиканта: ескізів, фото, рисунків, що були виконані в означений період. Описуючи виконання власного проекту, здобувач вищої освіти повинен зупинитися на наступних питаннях:

1. Відповідності концепції та теми дизайн-проекту.
2. Принципах відбору матеріалу для розробки дизайн-проекту.
3. Послідовності викладення теоретичного матеріалу.
4. Відповідності проведеного науково-теоретичного дослідження чітким вимогам структури роботи.

Орієнтовний зміст звіту включає:

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНО-ДОСЛІДНА ЧАСТИНА

- 1.1. Загальна характеристика бази практики та напрямку діяльності.
- 1.2. Дослідження графічної дизайнерської продукції, що відповідає темі проекту.
- 1.3. Характеристика способів практичної реалізації дизайн-проекту.

РОЗДІЛ	2.	ТЕОРЕТИКО-ДОСЛІДНИЙ	АНАЛІЗ
2.1.	Характеристика	наукового	напряму дослідження.
2.2.	Опрацювання	наукових джерел і підготовка	тез дослідження.
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ			
ВИСНОВКИ			
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ			
ДОДАТКИ			

ВСТУП (Звіту)

У вступі необхідно дати актуальну характеристику сучасному стану графічного дизайну, визначити тенденції розвитку креативних індустрій та роль дизайнера-графіка у формуванні візуальної культури, публічного простору та брендової комунікації в Україні й світі. Доцільно окреслити мету та завдання практики, її зв'язок із фаховою підготовкою за спеціальністю 022 «Дизайн» освітньої програми «Бізнес-дизайн», а також зазначити очікувані результати — набуття практичних навичок, розвиток креативного мислення, формування авторського стилю та підготовку до виконання бакалаврського дизайн-проєкту.

РОЗДІЛ	1.	АНАЛІТИЧНО-ДОСЛІДНА	ЧАСТИНА
--------	----	---------------------	---------

1.1.	Загальна характеристика бази практики та напрямку діяльності.
------	---

У цьому підрозділі подається опис бази практики — закладу, організації або креативної студії, на основі якої виконується дизайн-проєкт. Необхідно охарактеризувати структуру установи, її місію, цінності, особливості комунікації з аудиторією, а також визначити роль візуальної ідентичності у формуванні її публічного образу.

1.2. Дослідження графічної дизайнерської продукції, що відповідає темі проєкту.

Здобувач вищої освіти проводить аналітичний огляд аналогічних зразків айдентики, брендингу або графічних систем, вивчає тенденції сучасного графічного дизайну, методи побудови візуальної мови бренду, порівнює підходи українських і міжнародних студій.

1.3. Характеристика способів практичної реалізації дизайн-проєкту.

Подається опис методів, інструментів і програмних засобів, які будуть використані у процесі розроблення айдентики, брендингу або графічних систем. Доцільно визначити технологічні етапи реалізації: аналітичний, концептуальний, ескізний і фінальний, а також охарактеризувати критерії ефективності візуальних рішень.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-ДОСЛІДНИЙ АНАЛІЗ

2.1. Характеристика наукового напрямку дослідження.

Необхідно розкрити теоретичні основи дослідження у межах обраної теми бакалаврського проєкту: поняття айдентики, принципи формування брендової системи, взаємозв'язок графічного дизайну з комунікаційною стратегією організації.

2.2. Опрацювання наукових джерел і підготовка тез дослідження.

Використовуючи наукові та професійні джерела, онлайн-ресурси, матеріали дизайнерських агенцій і досвід бази практики, здобувач готує наукові тези, що відображають суть дослідження. У тезах необхідно сформулювати висновки про закономірності побудови візуальної ідентичності, сучасні методи візуальної комунікації, роль кольору, типографіки й композиції. При описі графічної частини здобувач вищої освіти виконує зарисовки, ескізи, проводить опис візуальної структури дизайн-проєкту з урахуванням сучасних вимог до оформлення текстових і графічних матеріалів.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ

У цьому розділі здійснюється практичне втілення ідеї, розробленої на попередніх етапах. Здобувач вищої освіти створює авторську концепцію айдентики, логотип, систему фірмового стилю, визначає кольорову палітру, шрифтові рішення, композиційні принципи та графічні елементи. Необхідно показати етапи творчого пошуку, розроблення ескізів, вибір оптимальних варіантів і створення цілісного візуального рішення.

Демонструються результати у вигляді візуалізацій застосування айдентики: макети поліграфічної продукції, елементи цифрового дизайну,

сувенірна продукція, брендований простір або сторінки в медіа. Розділ завершується оцінкою ефективності запропонованих дизайнерських рішень, аналізом відповідності поставленим завданням і визначенням можливостей їх практичного впровадження.

ВИСНОВКИ

Висновки мають містити стислий підсумок виконаної роботи під час практики. Текст починається зі слів:

«Під час переддипломної практики були отримані такі результати: зібрано теоретичний матеріал, який дозволив розкрити тему дизайн-проєкту; проведено аналітичні дослідження сучасних прикладів айдентики; розроблено власну концепцію візуальної ідентичності, створено графічні матеріали, що підтверджують професійну підготовку здобувача вищої освіти».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

У цьому розділі подається список усіх використаних джерел — наукових праць, підручників, каталогів, довідників, інтернет-ресурсів, матеріалів дизайнерських агентств тощо. Список оформлюється відповідно до чинних вимог стандартів.

ДОДАТКИ

До звіту додаються рисунки, ескізи, фото дизайн-проєкту, тези дослідження, макети елементів айдентики. Наприкінці практики здобувач вищої освіти здає оформлений звіт з практики.

Звіт має відповідати принципам академічної доброчесності та мати унікальність на рівні 70% і вище (протокол кафедри креативного менеджменту і дизайну №1 від 01.09.2025 р.). Перевірку на академічний плагіат здійснює уповноважена особа, призначена рішенням випускової кафедри, з використанням програмно-технічних засобів, які перебувають у відкритому доступі в мережі Інтернет. За потреби кафедра може ініціювати перевірку через сервіс [StrikePlagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com) або інший, включаючи перевірку як текстової, так і графічної представленої інформації.

5. Підбиття підсумків переддипломної практики

Переддипломна практика закінчується презентацією здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту. Час проведення презентацій призначається в останній день проходження практики. За результатами захисту звітів з переддипломної практики виставляються оцінки, які подаються до директорату у вигляді відомостей. Результати проходження практики здобувачами обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри.

6. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

Оцінка результатів проходження та захисту звітів з практики проводиться за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в Університеті.

Підсумкова кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики враховує:

- рекомендовану кількість балів від бази практики;
- рекомендовану кількість балів керівника від кафедри;
- презентацію здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповіді на запитання.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Бали	Критерії оцінювання результатів навчання
90-100	Звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; здобувач оволодів навичками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача вищої освіти на питання членів комісії вичерпна.

Бали	Критерії оцінювання результатів навчання
82-89	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки неprincipiального характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.
74-81	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; опущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті здобувач вищої освіти продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.
64-73	Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач вищої освіти проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.
60-63	Здобувач вищої освіти допустив суттєві помилки при вирішенні завдань переддипломної практики, неспроможний дати пояснення виконаних розрахунків; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетенціями.
35-59	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.
1-35	Відсутні звітні документи: звіт, щоденник з практики та характеристика.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили в призначений термін звіти з практики, мають академічну заборгованість.

7. Рекомендована література

Основна

1. Айденітика та брендинг: теорія та практика / О. В. Бондаренко, М. С. Дяченко. – Київ: Наукова думка, 2022. – 328 с.
2. Основи графічного дизайну та візуальної комунікації / І. П. Кравчук, Н. В. Ткаченко. – Харків: ХНУ, 2021. – 276 с.

3. Системний підхід у створенні бренду та айдентики / С. О. Ярошенко, Л. П. Кравець. – Львів: ЛНУ, 2020. – 210 с.
4. Методологія графічного дизайну: принципи, інструменти та технології / Т. В. Кушнір, І. С. Бурчевська. – Одеса: ОНУ, 2021. – 224 с.
5. Креативний дизайн: від концепції до реалізації / О. М. Нагорна. – Київ: Мистецтво, 2022. – 298 с.
6. Наукова новизна одержаних результатів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://studopedia.com.ua/1_40741_naukova-novizna-oderzhanih-rezultativ.html.
7. Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]: наказ № 354 від 23.12.2025 р. – Режим доступу : <https://hneu.edu.ua/content/documents/431/43045/Attaches/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-hneu.pdf>
8. Положення про організацію практики студентів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hneu.edu.ua/content/documents/431/43045/Attaches/polozhennya-pro-organizatsiyu-praktyky-studentiv.pdf>
9. Lee I. Creating a Successful Graphic Design Portfolio / I. Lee. – London: Bloomsbury Publishing, 2021. – 200 p. – ISBN 9781350031999.

Додаткова

10. Дизайн-мислення у створенні брендів / Д. Л. Котлер. – Київ: Фоліо, 2020. – 384 с.
11. Візуальна комунікація у графічному дизайні / К. В. Сандерс. – Київ: Ваклер, 2019. – 300 с.
12. Креативність у дизайні: інноваційні рішення та практики / О. В. Герасимчук. – Львів: Літера, 2020. – 275 с.
13. Основи графіки та цифрового дизайну / Р. М. Тарасова. – Харків: Фоліо, 2021. – 248 с.
14. Сучасні інструменти для створення логотипів та айдентики / О. С. Мартинюк. – Київ: Меридіан, 2022. – 220 с.
15. Alexander K. Accessible graphic design / K. Alexander // Handbook of Accessible Communication. Easy – Plain – Accessible, vol. 15 / eds. C. Maaß, I. Rink. – Berlin: Frank & Timme, 2024. – Режим доступу : https://doi.org/10.57088/978-3-7929-9120-6_5.
16. Bokhua G. Principles of Logo Design: A Practical Guide to Creating Effective Signs, Symbols, and Icons / G. Bokhua. - Rockport Publishers, 2022. – 224 p. – ISBN 978-0-7603-7651-5, 0-7603-7651-4.
17. Bokhua G. Principles of Logo Design: A Practical Guide to Creating Effective Signs, Symbols, and Icons / G. Bokhua. - Rockport Publishers,
18. 2022. – 224 p. – ISBN 978-0-7603-7651-5, 0-7603-7651-4.
19. Deepwater Z. Power of Logos / Z. Deepwater. – Англ. мовою. – Електронна книга. – Publifeye AS, 2025. – 92 p. – ISBN 978-82-352-1613-7, 82-352-1613-2.
20. Gao S. Creative generation and evaluation system of art design based on artificial intelligence / S. Gao // Discover Artificial Intelligence. – 2025. – Vol. 5. – P. 118. – Режим доступу : <https://doi.org/10.1007/s44163-025-00343-4>.

21. Koranteng J., Ismaila M., Toffah A. A. та ін. Career competencies expected of the graphic design graduates in Ghana to meet the needs of the design industry by managers / J. Koranteng, M. Ismaila, A. A. Toffah та ін. // Discover Education. – 2025. – Vol. 4. – P. 205. – Режим доступу : <https://doi.org/10.1007/s44217-024-00375-5>.
22. Pavletich C. Assessing Quality of AI-Assisted Ideation: A Study in Graphic Design Education / C. Pavletich // Artificial Intelligence in Vocational Education and Training / ed. S. Chan. – Singapore: Springer, 2025. – Режим доступу : https://doi.org/10.1007/978-981-96-6001-8_6.
23. Peters A. Logos that Last: How to Create Iconic Visual Branding / A. Peters. – Rockport Publishers, 2023. – 208 p. – ISBN 978-0-7603-8317-9, 0-7603-8317-0.
24. Potocka E. Graphic Design & Visual Communication: Handbook for Students / E. Potocka. – Editions L'Harmattan, 2025. – 306 p. – ISBN 978-2-336-54127-3, 2-336-54127-0.
25. Preston D. The Development of Corporate Design: Brand Identity, Graphic Design and Professionalism in Post-war Britain / D. Preston. – London: Bloomsbury Publishing, 2025. – 312 p. – ISBN 9781350384699.
26. Rijo C., Grácio H. Enhancing Graphic Design Education: Integrating Active Methodologies and Visual Synthesis Tools / C. Rijo, H. Grácio // Advances in Fashion and Design Research III. CIMODE 2024 / eds. J. Cunha, A. C. Broega, H. Carvalho, B. Providência. – Cham: Springer, 2025. – Режим доступу: https://doi.org/10.1007/978-3-031-83185-0_36.

Інформаційні ресурси

27. Behance: Приклади та кейси брендингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.behance.net>
28. Dribbble: Портфоліо дизайнерів та натхнення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dribbble.com>
29. Figma Community & Tutorials [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://help.figma.com/hc/en-us/articles/360040518034>
30. Adobe Creative Cloud Tutorials [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://helpx.adobe.com/creative-cloud/tutorials.html>
31. Smashing Magazine: Графічний дизайн та брендинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.smashingmagazine.com/category/graphics>